Dosarul nr. 3-68/24
2-24136788-46-3-01122024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

01 decembrie 2024 **mun. Soroca**

Judecătoria Soroca (sediul central)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Botnaru Cristina
Grefierul: Paseșnic Diana

În prezența, avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” și a reprezentantului Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Florești nr. 18, președintele Beiu Minodora.

În sediul instanţei, în şedinţă de judecată publică a examinat acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, privind anularea Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024 și restabilirea în drepturile electorale a candidatului,

A CONSTATAT:

Argumentele participanților la proces:

La 01 decembrie 2024, ora 09:24, în cadrul Judecătoriei Soroca (sediul Florești), în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor a fost înregistrată acțiunea în contencios administrativ, parvenită prin intermediul poștei electronice a instanței, înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Florești nr. 18 privind anularea hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024 și restabilirea în drepturile electorale a candidatului.

În motivarea contestației a invocat că prin hotărârea Consiliului electoral al circumscripției electorale Iliciovca nr. 18/19, r-l Florești nr. 15 din 24 octombrie 2024, Volciuc Irina a fost înregistrată în calitate de candidat la funcția de primar al s. Iliciovca, r. Florești pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024.

Pe data de 17 noiembrie 2024 în cadrul primului tur al alegerilor Volciuc Irina a acces în turul doi care va avea loc pe data de 1 decembrie 2024.

Indică că pe data de 29 noiembrie 2024 la consiliul electoral au fost depuse unele sesizări cu privire la faptul că a fost înregistrat un material şi inițiat un dosar penal pe faptul

presupuselor acțiuni de finanțare ilegală a unui partid politic. Potrivit informațiilor de la poliţie, este vorba de o înregistrare audio şi unele declarații cu privire la unele acțiuni de la alegerile şi referendumul republican din data de 20 octombrie 2024. În materialele prezentate nu au fost aduse nicio probă sau careva informații de încălcare a legislației electorale în cadrul alegerilor locale noi din s. Iliciovca, r. Florești.

Notează că ședința consiliului electoral a avut loc la data de 30 noiembrie 2024, dar nici în şedinţa organului electoral nu au fost aduse argumente legale şi probe cu privire la încălcarea legii în cadrul alegerilor din s. Iliciovca.

Mai mult, opinează că la şedinţa consiliului electoral Iliciovca au asistat preşedintele consiliului electoral de circumscripţie Floreşti nr. 19 şi alţi funcţionari. Aceştea exercitau, ilegal, presiuni directe asupra membrilor organului electoral pentru a emite o decizie de anulare a înregistrării. Iar, ca rezultat, după o mulţime de încălcări procedurale ce ţine de examinarea contestaţiilor, CECE Ilicovca nr. 19/218, cu votul a 4 membri pro şi 3 contra a votat anularea înregistrării candidatului Volciuc Irina la funcția de primar al s. Iliciovca. Procesul verbal nu conţine nicio motivare.

Pe data de 30 noiembrie 2024 la ora 15:54 a fost depusă cererea prealabilă împotriva actului administrativ defavorabil.

După depunerea cererii prealabile a recepționat de la CECE Iliciovca hotărârea nr. 24 al organului electoral prin care se anulează înregistrarea candidatului la funcția de primar al comunei Iliciovca. Prin această hotărâre se confirmă procesul verbal din aceeași dată. De asemenea, chiar dacă au informat că actul administrativ deja a fost contestat şi se consideră suspendat de drept, CECE Iliciovca imediat adoptă şi hotărârea nr. 25 din 30 noiembrie 2024 prin care decide aplicarea ștampilei retras în buletinul de vot în dreptul candidatului Volciuc Irina. Iar, la aceste proceduri administrative reclamantul nu a fost invitat.

Subliniază reclamantul că referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, indică că procedura prealabilă prevăzută de prevederile codului administrativ dar şi reglementările specifice de la art. 91 Cod electoral au fost respectate. Cererea prealabilă împotriva actului contestat a fost depusă la organul electoral ierarhic superior - Comisia Electorală Centrală care la data de 30 noiembrie 2024 a respins cererea.

Iar, cu privire la respectarea termenului de contestare a actului administrativ individual, opinează că acest termen a fost respectat conform prevederilor speciale de la art. 95 din Codul electoral.

În ceea ce privește revendicarea încălcării, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17 din Codul administrativ, reclamantul opinează că în textul normativ al art.17 şi art.189 alin.(1) Cod administrativ „drept vătămat” şi „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete. Această concluzie este fortificată şi prin jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte dovezi plauzibile şi convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal (cauza Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00). Deci, hotărârea CECE Iliciovca o vizează direct pe reclamanta Volciuc Irina căreia îi este vătămat un drept fundamental - de a fi ales.

Subliniază reclamanta că la procedura administrativă contestatarul/reclamantul nu a avut posibilitate de a lua cunoștință din timp cu materialele dosarului administrativ, să pregătească

poziţia sa de apărare, să prezinte probe şi argumente, să fie audiat efectiv. Iar, la examinarea şi adoptarea hotărârii nr. 24 şi nr. 25 al CECE reclamanta nici nu a fost invitată, nu a avut posibilitate de a se apăra.

Astfel, invocând prevederile art. 70, art. 32 alin. (2), art. 83, art. 88, art. 94 din Codul administrativ, consideră că acest fapt reprezintă o gravă încălcare a procedurii şi eludarea normelor imperative ale codului administrativ cu privire la efectuarea unei proceduri administrative.

Opinează reclamantul asupra faptului că unul din principiile generale ale activității autorității publice este principiul legalității, conform căruia autoritățile publice trebuie să acționeze în conformitate cu legea (art. 21 Codul administrativ). Autoritățile publice trebuie să aplice tratament egal, să fie imparțiali şi să dea dovadă de bună credință (art. 23-25 Cod administrativ).

Astfel, consideră că în cadrul proceduri administrative a avut parte de tratament discriminatoriu, contrar legii, fără respectarea bunei credinţei şi cu o vădită părtinire şi dispreţ. Atunci când se iau decizii de anulare a înregistrării unui candidat în alegeri, acest fapt reprezintă una din cele mai grave sancţiuni şi afectarea unui drept fundamental, la alegeri libere şi dreptul de a fi ales.

Cu privire la netemeinicia și ilegalitatea actului administrativ contestat, reclamantul notează că procesul verbal și Hotărârea CECE Iliciovca nr. 24 și nr. 25 din 30 noiembrie 2024 sunt ilegale și neîntemeiate atât din punct de vedere formal cât și pe fond.

În primul rând, contrar prevederilor imperative ale legii autoritatea pârâtă practic nu și-a motivat propria hotărâre.

Organul electoral nu a dat nicio apreciere informațiilor prezentate, nu a analizat careva probe, nu a constat legătura cauzală între pretinsele încălcări și candidatul Volciuc Irina care respinge categoric acuzațiile aduse.

Ce ţine de sesizările propriu zise, nu există nicio referire la alegerile din Iliciovca. Nu există nicio probă cu privire la acțiuni ilegale anume la alegerile locale. Dacă sunt alte acuzații care nu au legătură cu Iliciovca aceste urmează a fi examinate separat în procedură generală.

În aceste circumstanțe, opinează că doar organele de urmărire penală și organele procuraturii urmează să investigheze minuțios, cu atragerea martorilor, efectuarea altor acțiuni de investigație și de urmărire cu scop de a afla adevărul. Pentru asta este nevoie să fie respectate toate procedurile legale, cu respectarea unui proces echitabil, dreptului la apărare si respectarea principiului prezumției de nevinovăție.

Remarcă faptul că organul electoral, nu a examinat de sine stătător circumstanțele de fapt și nu a verificat temeinicia contestațiilor și sesizărilor organelor de poliție cu contrapunerea faptelor și probelor din localitate. Organul electoral a acceptat necondiționat poziția doar a unei părți. În actul administrativ contestat nu a venit cu propria apreciere a motivelor și circumstanțelor, nu a verificat circumstanțele în raport cu candidatul anume, fiind în fața unui act administrativ lipsit total de motivație.

Consideră că actul administrativ contestat, contrar prevederilor art.118 Cod administrativ, nu este motivat. Or, motivarea trebuie să justifice prin forța logicii, raționamentelor, probelor și normelor de drept, toate elementele care compun legalitatea actului administrativ, însă, la caz această exigență lipsește.

Totodată, încălcările descrise, incertitudinea și netransparența actului administrativ fac dovada caracterului incert al acestuia. Potrivit art. 119 alin. (1) din Codul administrativ, conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. Caracterul cert, trebuie să denote raționamentul actului administrativ individual emis, astfel, încât dispozitivul să fie rezultatul unei raționament juridic constant, proporțional și previzibil. Astfel, hotărârea CECE nu este motivată și nu este suficient de certă.

Dat fiind că actul administrativ contestat nu este motivat referitor la temeiurile de fapt privind anularea înregistrării constituie un act administrativ individual ilegal.

Or, măsura oficială întreprinsă de consiliul electoral demonstrează exercitarea dreptului discreționar cu încălcarea prevederilor art. 137 Cod administrativ. Din acest punct de vedere constatarea formală, fără nicio examinare efectivă, cu privire la verificarea temeiurilor de anulare, contravine art. 21 alin. (3) si 29 din Codul administrativ. Scopul legitim urmărit de către autoritatea pârâtă prin emiterea/întocmirea actului administrativ, nu doar că nu este motivat, dar nici rezonabil.

În acelasi timp, deși actul administrativ unde se manifestă puterea discreționară se referă la aspectele care, într-un cadru legal, conferă autorităţii publice (consiliului electoral) o anumită libertate de decizie, acest lucru nu presupune în nici un caz devierea de la litera legii, or, decizia luată în mod discreţionar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalităţii actului, sensului legislaţiei în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern şi internaţional, drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuieşte esența „dreptului discreţionar", a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalităţii, oportunităţii şi a echităţii. Cu alte cuvinte, autoritatea publică posedă, o marjă discreţionară, în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei, adică decizia discreţionară trebuie să fie una cuvenită, concluzie ce se desprinde, în special, din prevederile art. 137 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia autorităţile publice „trebuie" să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

În speţa, consideră reclamantul că autoritatea publică a ignorat în totalitate aceste cerințe legale: regulile de procedură au fost ignorate în totalitate; nu au fost analizate circumstanţele şi faptele importante cazului iar decizia luată contravine cel mai grav scopului urmărit de lege şi care este total disproporţionată.

Autoritatea pârâtă a ignorat în totalitate argumentele reprezentantului contestatarului, de fapt nici nu a dat posibilitate să fie audiat efectiv. Proiectul hotărârii era deja gata perfectat cu soluţia identificată din timp - anularea înregistrării. Organul electoral era înconjurat de poliţie şi persoane necunoscute. Presiunea şi imxtiunea față de membrii organului electoral a fost fără precedent. Mai mult ca atât, susține că CECE Iliciovca a sfidat grav procedurile legale de examinare a contestațiilor.

Argumentează reclamantul că sesizările din partea Poliției în genere urmau a fi declarate inadmisibile dat fiind că nu se încadrează în condițiile prevăzute la art. 93 și 94 din Codul electoral. Iar organul electoral nu a demarat o procedură de control din oficiu, cel puţin nu există niciun act care ar confirma acest fapt.

Astfel, indică că potrivit art. 94 alin. (1) din Codul electoral, dreptul de a depune contestaţii/sesizări alegătorul, candidatul desemnat, grupul de iniţiativă, blocul electoral,

concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod şi de alte acte normative în domeniul electoral.

Totodată, potrivit art. 92 din Codul electoral este clar prevăzută forma unei contestații/sesizări iar elementul cel mai important al acesteia este descrierea detaliată a presupusei fapte şi anexarea probelor care confirmă aceste fapte. Art. 96 alin. (1) din Codul electoral prevede că Fiecare contestatar probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţiile formulate şi este responsabil de veridicitatea şi calitatea probelor prezentate. În sesizarea depusă de poliţie nu estre anexată nicio probă care ar confirma faptele expuse.

Astfel, opinează asupra faptului că organul de poliţie sau SIS nu este subiect de depunere a astfel de acte în adresa organului electoral. Este necesar de subliniat faptul că organele de poliţie, ca instituții de stat nu au dreptul de a se implica în campania electorală şi procesele electorale cu scop de a favoriza sau defavoriza vreun candidat în caz contrar suntem în faţa unui abuz şi depășire gravă a atribuțiilor, în cumul, cu folosirea ilegală a resurse administrative a statului.

Suplimentar, organul electoral, anulând înregistrarea a sfidat grav prevederile art. 95 alin. (7) don Codul electoral care prevede că Cererile de anulare a înregistrării, a acreditării sau a confirmării subiecților electorali se depun la organul electoral competent cel târziu cu 5 zile înainte de ziua alegerilor. Cererile depuse după acest termen se examinează concomitent cu centralizarea şi confirmarea rezultatelor alegerilor.

Cu privire la hotărârea nr. 25 din 30 noiembrie 2024 care a pus în aplicare un act suspendat de drept şi a dispus aplicarea ștampilelor retras în buletinele de vot menționează următoarele.

Hotărârea nr. 25 din 30 noiembrie 2024 cu privire la aplicarea ștampilei retras este ilegală deoarece contravine direct prevederilor Codului electoral şi Codului administrativ.

Subliniază că, conform art. 101 alin. (5) din Codul electoral, Hotărârile organelor electorale şi deciziile Consiliului Audiovizualului emise în condițiile prezentului capitol sunt executorii din momentul adoptării, cu excepţia cazurilor de suspendare a executării acestora. Executarea hotărârilor organelor electorale adoptate în condiţiile art.102 alin.(5) se suspendă de drept din momentul contestării legalităţii hotărârilor respective.

Potrivit art. 171 alin. (5) din Codul administrativ In cazurile stabilite de lege, suspendarea executării actului administrativ individual survine prin depunerea unei cereri prealabile sau acţiuni în judecată prin care se contestă actul administrativ individual.

Astfel, consideră că pârâtul nu avea dreptul să adopte nicio hotărâre de executare a actului privind anularea executării până la soluționarea contestației, mai ales că pârâtul a fost informat că se va depune contestație, inclusiv în judecată.

Cu referire la acuzațiile de drept penal, notează reclamantul că acuzațiile nefondate menţionate în sesizare reprezintă acuzaţii penale iar coruperea alegătorilor este infracțiune prevăzută de art. 181^1 din Codul penal.

La acest aspect indică că potrivit art. 1 alin. (2) şi (3) din Codul de procedură penală: (2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvîrşite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată. (3) Organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sînt obligate să activeze în aşa

mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrîngere ori să nu fie victima încălcării altor drepturi fundamentale.

Art. 21 din Constituție şi art. 8 din CPP garantează respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Potrivit art. 19 alin. (3) din CPP Organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cît şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea. Potrivit art. 269 alin. (1) din Codul de procedură penală competenţa de a efectua urmărirea penală în privinţa infracţiunii prevăzute de art. 181^1 Cod penal este atribuită exclusiv Centrului Naţional Anticorupție. Iar conducerea urmării penale se efectuează de procuratura teritorială di raza de acțiune a CNA.

Astfel, consideră reclamantul că Inspectoratul de poliţie nici nu avea competența de a examina astfel de plângeri şi urma să transmită materialele Centrului Naţional Anticorupţie dar nu organului electoral. Suntem martori ale unor abuzuri fără precedent din partea organelor statului.

Organul de poliţie sau altă instituție a statului poate informa organul electoral doar dacă o încălcare de lege este confirmată definitiv prin decizii definitive ale unui agent constatator sau ale instanţei de judecată. Solicitarea din partea poliției de a lua măsuri cu un concurent electoral doar în baza unor reportaje din presă care nici nu au legătură cu alegerile locale constituie un grav abuz iar organele electorale urmează să respingă ca inadmisibile astfel de solicitări.

Astfel, chiar dacă, ipotetic ar fi existat careva temeiuri de a depune o cerere de anulare a înregistrării unui candidat, atunci o asemenea o asemenea acțiune este interzisă de lege. În cazul depistării a careva presupuse încălcări atunci aceste fapte urmează a fi examinate doar în procesul confirmării sau infirmării rezultatelor alegerilor. O astfel de cerere de anulare a înregistrării nici nu a fost depusă conform procedurilor legale iar organul electoral nu era în drept să inițieze anularea înregistrării unui concurent electoral, mai ales în lipsă totală de suport probatoriu şi în condițiile în care nici organul de poliţie nu a solicitat acest lucru.

Prin acest act administrativ, opinează că reclamantul este prejudiciat grav, i se încalcă drepturile fundamentale la alegeri libere, este restrâns dreptul fundamental de a fi ales, este restrâns grav dreptul la libera exprimare, este discriminat în raport cu alți concurenți electorali, nu i se asigură condiții echitabile la o campanie electorală în conformitate cu principiile constituţionale și Codul electoral. Iar, pârâtul, cu regret a ignorat totalmente argumentele menţionate de reprezentantul contestatarei, ne mai vorbind de faptul că nu s-a acordat timp de a veni cu probe suplimentare.

Astfel, organul electoral investit cu competență materială de examinare a sesizărilor, în procesul adoptării actului administrativ individual defavorabil contestat a omis unele principii ale examinării oricărei proceduri în faţa unei autorităţi cu drept de decizie, producătoare de efecte juridice - principiul disponibilității și principiul egalității armelor, fiind elemente esenţiale al dreptului la un proces echitabil. Or, adoptarea unei hotărâri, fără a se lua în calcul argumentele prezentate de contestatar, în condiţiile în care procedura de

examinare a sesizărilor a plasat reclamantul într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu adversarii săi, reprezintă un tratament discriminatoriu, inechitabil al concurenţilor electorali.

Astfel, cu toate că reprezentantul contestatarului a adus unele explicaţii în şedinţă, CECE nici măcar formal nu a combătut în hotărârea contestată argumentele prezentate, decât prin alegaţii formale şi nemotivate. Prin aceasta organul electoral a sfidat prevederile Regulamentului CEC cu privire la examinarea contestaţiilor, întrucât CEC nu a reflectat integral poziţia reclamantului nu au fost date explicaţii privind respingerea argumentelor şi probelor acestuia, consideră că autoritatea electorală a avut o atitudine părtinitoare la soluţionarea sesizărilor, iar actul administrativ emis este ilegal.

Respectiv, autoritatea pârâtă în cadrul puterii sale discreţionare, având obligaţia de a explica de ce a adoptat o anumită conduită din mai multe posibile nu şi-a îndeplinit obligaţiile care îi revin în temeiul legii. Or, puterea discreţionară nu trebuie confundată cu posibilitatea de a acţiona arbitrar sau fără control, cum se pare că ar sugera-o utilizarea cuvântului „discreţionar”.

Deci, invocând prevederile art. 87 şi art. 137 din Codul administrativ, opinează că autoritatea publică a acţionat cu rea-credinţă în exercitarea dreptului discreţionar, admiţând duble standarde în cadrul examinării unor contestaţii cu obiect similar.

În subsidiar, reclamantul notează că prin actul contestat, CECE de fapt a sancţionat reclamantul pentru fapte pe care nu le-a comis, în legătură cu care a depus plângere penală pentru denunț fals, acţiuni care nu au fost probate şi nici confirmate. Este pur şi simplu incredibil şi de neimaginat cum a reuşit organul electoral în baza unor sesizări în baza a trei denunţuri false, fără nicio altă probă, fără dezbatere, cu grave încălcări de procedură să accepte necondiţionat poziţia unei părţi şi fără, să i se ceară direct, pur şi simplu anulează un drept fundamental constituţional cu doar trei zile înainte de alegeri.

Prin emiterea hotărârii contestate în baza unor denunţuri false, fără confirmarea pretinselor acte ilegale, fără existenţa vreunui act juridic corespunzător, autoritatea pârâtă, practic a recunoscut că reclamantul este vinovat de infracţiunea prevăzută de art. 181^1 Cod penal. Iar, prin aceste acţiuni administrative abuzive este sfidat grav principiul prezumţiei nevinovăţie garantat de art. 21 din Constituţie și Convenţia Europeană.

În concluzie, reclamantul notează și opinează că: autoritatea pârâtă a sfidat grav procedurile de examinare a unor contestaţii şi toate procedurile aferente unui proces administrativ; CECE Iliciovca a încălcat grav dreptul de apărare, nu a acordat nici termen suficient de a pregăti apărarea, nici de a prezenta probe şi argumente; Autoritatea pârâtă a admis grave erori la apreciere a circumstanţelor prezentei speţe, contare situaţiei de fapt; Autoritatea pârâtă a admis inlfuenţarea sa de către organul ierarhic superior, a dat dovadă de părtinire, rea credinţă, arbitrariu şi activitate discreţionară la adoptarea actului; CECE Iliciovca a adoptat o hotărâre total lipsită de motivare şi arbitrară; Nu există nicio legătura cazuală între acuzaţiile aduse şi situaţia de fapt. Nu există nicio probă de încălcări electorale în cadrul alegerilor la funcţia de primar al s. Iliciovca; CECE a dat dovadă de subiectivism total la aprecierea normelor legale şi metodelor folosite la procedura administrativă; Autoritatea pârâtă a aplicat o sancţiune disproporţională scopului urmărit; CECE Iliciovca a anulat înregistrarea unui concurent electoral cu grava încălcare a procedurii prevăzute la art. 95 alin. (7) Cod electoral; Prin anularea înregistrării, pârâtul a admis violarea dreptului fundamental la alegeri libere şi dreptul de a fi ales, sfidând în acest sens, normele constituționale (art. 38) și jurisprudența CEDO (art. 3 protocolul I).

În contextul celor expuse și invocând prevederile art. 6, art. 10, art. 11, art. 3 protocolul I din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale; art. 1, art. 2, art. 32, art. 38 şi 41 din Constituţia RM; art. 10 alin. (1), art. 17, art. 20, , art. 20-27, art. 29, art. 30, art. 31, art. 36, art. 87-89, art. 162, 171 Cod administrativ; art. 2, 18, 56, 58, 90-98, 101, 102, 174-176 Cod electoral, reclamantul Volciuc Irina solicită instanței de contencios administrativ emiterea urgentă a unei încheieri de informare a pârâtului privind suspendarea de drept a actelor contestate în baza prevederilor art. 101 alin.(5) din Codul Electoral și 171 alin.(5) din Codul Administrativ, anularea hotărârilor Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19 nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024 și restabilirea în drepturile electorale a candidatului Volciuc Irina.

Prin cererea de concretizare a pretențiilor adresată instanței după acordarea termenului pentru înlăturarea neajunsurilor, înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, avocatul a notat că în calitate de pârât în prezenta acțiune este de fapt Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, care este organul emitent al hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului Volciuc Irina, avocatul Luchianciuc Nadejda, în baza mandatului anexat la dosar, a reiterat motivele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de concretizare și a pledat pentru admiterea acesteia cu emiterea urgentă a unei încheieri cu informare a pârâtului privind suspendarea de drept a actelor contestate în baza prevederilor art. 101 alin.(5) din Codul Electoral și 171 alin.(5) din Codul Administrativ, anularea hotărârilor Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19 nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024 și restabilirea în drepturile electorale a candidatului Volciuc Irina.

În ședința de judecată, reprezentantul Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, președintele Grimailo Tatiana, fiind citată legal, nu s-a prezentat, dar prin cererea adresată instanței a solicitat examinarea contestației în lipsa reprezentantului Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, cerere care a fost admisă de către instanță.

În ședința de judecată, reprezentantul Consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Florești nr. 18, președintele Beiu Minodora, a pledat pentru respingerea cererii și a susținut poziția expusă de Comisia Electorală Centrală, subliniind că în cazul din speță candidatul era obligat să respecte legislația, deoarece tot ceia ce se referă la ea, se referă și la candidatura acesteia în cadrul alegerilor locale din com.Iliciovca.

În ședința de judecată, Comisia Electorală Centrală, fiind citat legal nu s-a prezentat, dar prin referința înaintată a reiterat temeiurile de fapt și de drept expuse în hotărârea nr. 3238 din 30 noiembrie 2024 și a solicitat examinarea cererii de chemare în judecată în lipsa reprezentantului Comisiei Electorale Centrale, cu respingerea contestației.

La fel, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea cauzei și în lipsa lui Volciuc Irina, candidatul la funcția de primar al com. Iliciovca, or ultima a cunoscut despre data ora și locul examinării contestației sale, instanța acordând posibilitate reală și timp mai mult decât suficient pentru a asigura tuturor participanților dreptul și posibilitatea de a se prezenta în proces, ultima fiind reprezentată de către un avocat, deci, nu s-au încălcat careva drepturi ale acesteia.

În acest sens, instanța de judecată relevă că, potrivit art. 218 lit. d) CA, examinarea şi soluţionarea în fond a acţiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor CPC, cu următoarele excepţii: neprezentarea la şedinţa de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanţilor şi/ sau a reprezentanţilor lor nu împiedică soluţionarea acţiunii în contenciosul administrativ.

Potrivit art. 205 alin. (4) CPC, dacă instanţei judecătoreşti nu i s-a comunicat motivul neprezentării în şedinţă de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanţa consideră neîntemeiat motivul neprezentării, cauza se examinează în absenţa acestuia.

În conformitate cu art. 206 alin. (1)-(2) CPC, părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii. Dacă reclamantul, înştiinţat legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu s-a prezentat în judecată şi nu a comunicat instanţei motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau dacă reclamantul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, iar pîrîtul nu cere soluţionarea cauzei în fond, instanţa scoate cererea de pe rol dacă prin acest act procedural nu se încalcă dreptul altor participanţi la proces. Dacă scoaterea cererii de pe rol încalcă dreptul altor participanţi la proces, instanţa examinează cauza în lipsa reclamantului.

Având în vedere normele enunțate, în coraport cu situația la caz, instanța consideră posibilă examinarea cauzei de contencios administrativ în lipsa persoanelor absente, înștiințate legal.

Aprecierea instanței de contencios administrativ

Admisibilitatea

În conformitate cu art. 39 alin. (1) și (2) CA, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Conform art. 189 alin. (1) CA, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 22 alin. (1) din CA, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Potrivit prevederilor art. 93 alin. (1) din CA, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Conform art. 17 CA, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 206 CA, O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: *a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare)*; c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau

în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin. (1), cu excepţia situaţiei cînd se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit prevederilor art. 91 alin. (1)-(3) CE, în sensul prezentului cod, prin contestaţie se înţelege cererea (sesizarea) în formă scrisă, inclusiv cererea prealabilă, prin care: a) se cere revizuirea, anularea, în tot sau în parte, ori emiterea unui act administrativ de către organul electoral, realizarea unei acţiuni sau obligarea organului electoral la inacţiune. Contestaţiile depuse în condiţiile prezentului cod se examinează de către organele electorale, respectându-se ierarhia acestora. În cazurile stabilite de prezentul cod, precum şi de alte acte normative, contestaţiile se examinează de către alte organe (autorităţi) în limita competenţelor atribuite. În sensul alin.(2), legalitatea actelor administrative ale organului electoral emitent, precum şi acţiunile/inacţiunile acestuia se contestă direct la organul electoral ierarhic superior. După respectarea procedurii prealabile, decizia organului electoral emitent, după caz, decizia organului electoral ierarhic superior în partea adoptării unei noi soluţii pe marginea cererii prealabile se contestă direct în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află organul electoral respectiv.

Articolul 93 alin. (1) și (2) lit. d) din CE, statuează că, organele electorale verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea contestației. Dacă este inadmisibilă, contestația se declară ca atare prin hotărâre a organului electoral. Contestația se declară inadmisibilă, în special, când nu corespunde cerințelor de formă și conținut, iar conte statorul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de organul electoral.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitor și care a fost formulat astfel – orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 98 alin. (2) CE, acţiunea în contencios administrativ înaintată la instanţa de judecată competentă se examinează în conformitate cu prevederile prezentului cod şi ale Codului administrativ.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) CA, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1)-(3) CA, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (2) şi (3), judecătoriile soluționează în fond toate acţiunile în contencios administrativ. Curţile de apel soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor administrative normative, care nu se supun controlului de constituționalitate. Curtea de apel Chișinău soluționează în primă instanță acțiunile în contencios administrativ împotriva actelor emise de Banca Națională a Moldovei, precum şi acțiunile în contencios administrativ atribuite în competența sa prin Codul electoral.

Potrivit prevederilor art. 194 alin. (1) CA, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Conform art. 195 CA, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

La acest aspect instanța de judecată constată, din documentele prezentate instanței pentru examinare se reține, că la 24 octombrie 2024 prin Hotărârea nr. 15 a Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, Volciuc Irina a fost înregistrată în calitate de candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024 din partea Partidului Politic „Renaștere”.

La 30 noiembrie 2024 prin Hotărârea nr. 24 Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19 a decis asupra anulării înregistrării candidatului la funcția de primar al comunei Iliciovca, pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024 din partea Partidului Politic „Renaștere”, doamna Volciuc Irina.

La 30 noiembrie 2024, prin Hotărârea nr. 25 Consiliul a dispus că birourile electorale ale secțiilor de votare nr. 18/36 și 18/37 vor aplica, cel târziu până la ora 23:00 a zilei de 30 noiembrie 2024, ștampila cu mențiunea „Retras” în toate buletinele de vot, în dreptul numelui doamnei Volciuc Irina.

La 30 noiembrie 2024, avocatul Luchianciuc Nadejda, acționînd în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere”, a depus la Comisia Electorală Centrală două contestații (cereri prealabile), înregistrate cu nr. CEC-10ALN/4 și CEC-10-ALN/5 din 30 noiembrie 2024, împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale com. Iliciovca nr.18/19, raionul Florești.

Prin Hotărîrea nr. 3238 din 30 noiembrie 2024 Comisia Electorală Centrală a hotărât: Contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10ALN/4 și CEC-10-ALN/5 din 30 noiembrie 2024, depuse de doamna Luchianciuc Nadejda, reprezentanta doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere”, se resping. Se menține hotărârea nr. 24 din 30 noiembrie 2024 „Cu privire la sesizarea Serviciului de informații și securitate al Republicii Moldova, nr. E/13167, sesizarea Comisiei Electorale Centrale nr. 8/6799 și demersul Inspectoratului de Poliție Florești nr. 34/38-10867” a Consiliului electoral al circumscripție electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești. Se menține hotărârea nr. 25 din 30 noiembrie 2024 „Cu privire la aplicarea ștampilei cu inscripția „RETRAS” în buletinul de vot pentru cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor pentru funcția de primar al comunei Iliciovca, raionul Florești, din 1 decembrie 2024” a Consiliului electoral al circumscripție electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești. Prezenta hotărâre se transmite spre informare participanților la procedura administrativă. Hotărârile nr. 24 și nr. 25 din 30 noiembrie 2024 ale Consiliului electoral al circumscripție electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești, pot fi contestate la Judecătoria Soroca, sediul Florești (adresă: or. Florești, str. M. Eminescu, 1 e-mail jfl@justice.md), în termenul prevăzut la art. 100 alin. (1) din Codul electoral de la data adoptării prezentei hotărâri.

În această ordine de idei, instanța de contencios administrativ, raportînd solicitările înaintate la circumstanțele invocate, constată că acțiunea înaintată de avocatul Luchianciuc

Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, reprezintă o acțiune în contestare, în sensul prevederilor art. 206 alin. (1) lit. a) CA, odată ce avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” contestă legalitatea Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, adoptate de Consiliului electoral al circumscripție electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești.

Cu referire la verificarea întrunirii de către Volciuc Irina a calității de subiect cu drept de a depune contestație împotriva hotărârilor organelor electorale, instanța de judecată constată că potrivit art. 94 alin. (1) CE, în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestații și partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condițiile stabilite de art. 27 lit. g).

La acest aspect instanța reține că la 24 octombrie 2024 prin hotărârea nr. 15 a Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, Volciuc Irina a fost înregistrată în calitate de candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024 din partea Partidului Politic „Renaștere”.

Astfel, instanța relevă întrunirea de către reclamantul Volciuc Irina calității de subiect cu drept de a depune respectiva acțiune.

Cu referire la respectarea condițiilor de competență, examinarea acțiunea în contencios administrativ este de competența instanței de judecată de prim nivel, și anume a Judecătoriei Soroca (sediul central), odată ce potrivit prevederilor pct. 13 din anexa nr. 2 al Legii nr. 514-XIII din 06 iulie 1995 ”privind organizarea judecătorească”, activitatea administrativă desfășurată în raport cu reclamantul Volciuc Irina este atribuită Consiliului electoral al circumscripție electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești, care intră în circumscripția teritorială al Judecătoriei Soroca.

Prin urmare, instanța de judecată constată că Judecătoria Soroca este competentă material și teritorial, de a examina acțiunea de contencios administrativ înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, privind anularea Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024.

Cu referire la respectarea condițiilor prevăzute pentru respectarea procedurii prealabile, instanța de judecată constată că prevederile art. 91 alin. (2) și (3) CE, au fost pe deplin respectate, odată ce reclamantul Volciuc Irina, până a depune contestația în instanța de contencios administrativ, s-a adresat în prealabil cu o contestație (cererile prealabile) nr. CEC-10ALN/4 și CEC-10-ALN/5 din 30 noiembrie 2024 către Comisia Electorală Centrală.

Cu referire la respectarea termenului de înaintare a acțiunii, instanța de judecată constată că potrivit art. 95 alin (1) și (8) CE, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. (8) Înaintarea

acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1). Contestațiile înregistrate la organele electorale în condițiile art. 91 alin. (9) pot fi depuse în termen de 3 zile din ziua votării.

Prin urmare, odată ce reclamantul Volciuc Irina invocă încălcarea drepturilor sale electorale, instanța de judecată va considera termenul prevăzut de 3 zile pentru înaintarea prezentei contestații, pe deplin respectat, având în vedere faptul că prezenta contestație a fost înaintată la 01 decembrie 2024, a doua zi după adoptarea de către Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, a Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, legalitatea cărora urmează a fi examinată de către instanța de contencios administrativ

Raportând circumstanțele constatate în cadrul fazei de verificare a respectării de către reclamant al condițiilor de admisibilitate la înaintarea acțiunii de contencios administrativ la normele pertinente, instanța de judecată constată respectarea de către reprezentantul reclamantei Volciuc Irina, avocatul Luchianciuc Nadejda a condițiilor de admisibilitate la înaintarea acțiunii de contencios administrativ, iar careva incidente procesuale care ar atrage necesitatea declarării inadmisibilității acțiunii în contencios administrativ în cadrul examinării acesteia în fond nu au fost constatate, respectiv instanța urmând să examineze cauza în fond.

Fondul Cauzei

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele dosarului, apreciind pretențiile formulate în acțiune în raport cu probele prezentate, instanța de contencios administrativ concluzionează că acțiunea în contencios administrativ înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, privind anularea Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, cu restabilirea în drepturile electorale a acesteia este neîntemeiată și pe cale de consecință, urmează a fi respinsă din următoarele considerente ce vor fi expuse infra.

Potrivit art. 2 alin. (2) CA, anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

În conformitate cu prevederile art. 5 CA, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) CA, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) CA, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează

drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Potrivit prevederilor art. 17 CA, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/ căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu prevederile art. 20 CA, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art. 189 alin. (1) CA, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit prevederilor art. 96 alin. (1) şi (3) CE, fiecare contestatar probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţiile formulate şi este responsabil de veridicitatea şi calitatea probelor prezentate. În cazul contestaţiilor privind hotărârile organelor electorale, sarcina probării legalităţii revine acestor organe.

Conform art.101 alin. (6), (7) Cod electoral, instanțele judecătorești adoptă și pronunță hotărâri și decizii, precum și emit încheieri în conformitate cu prevederile Codului administrativ și ale Codului de procedură civilă. Actele judecătorești emise în condițiile prezentului capitol sunt definitive și executorii din momentul pronunțării, cu excepția cazurilor de suspendare a executării acestora.

Iar din prevederile art. 224 CA, rezultă cert care pot fi hotărârile emise de instanță, de unde rezultă că, Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: (a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum şi o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sânt ilegale şi prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; (b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; (c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; (d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; (e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; **(f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sânt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)–e).**

Potrivit art. 218 CA, examinarea și soluționarea în fond a acțiunii în contencios administrativ are loc conform prevederilor Codului de procedură civilă, cu următoarele excepții: a) examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în ședință publică, iar în cazuri de excepție stabilite de lege – în ședință închisă. Participanții la proces se citează; în citație se comunică locul, data și ora ședinței. Dacă participanții la proces convin de comun acord, examinarea și soluționarea acțiunii în contencios administrativ are loc în procedură scrisă; b) instanța de judecată acceptă probele prezentate după termenul

stabilit în faza de pregătire pentru examinarea în fond a acțiunii în contencios administrativ, numai dacă participanții la proces justifică și probează imposibilitatea prezentării probelor în termenul stabilit de instanță; c) participanții la proces care s-au prezentat cel puțin o dată în ședința de judecată pe parcursul examinării acțiunii în contencios administrativ sau au efectuat acte de procedură în contextul examinării acțiunii în contencios administrativ nu pot invoca lipsa citației pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară; d) neprezentarea la ședința de judecată, fără motive temeinic justificate, a participanților și/sau a reprezentanților lor nu împiedică soluționarea acțiunii în contenciosul administrativ.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(4) CA, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu prevederile art. 121 CPC instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Conform art. 130 alin. (1)-(3) CPC, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluționarea cauzei.

Instanța statuează că, prin prisma iminenței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile, la cadrul legal incident și totalitatea operațiunilor administrative incidente procedurii de emitere și adoptare a ordinului contestate.

Potrivit art. 225 CA, verificarea de către instanța de judecată exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) şi-a exercitat dreptul discreţionar – se constată faptul acțiunii/ inacțiunii autorității publice;

b) a luat în considerare toate faptele relevante – circumstanță care se referă la verificarea legalității în fond al activității autorității administrative;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, și

d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege – circumstanțe care se referă la respectarea condițiilor de ordin procedural și a regulilor în materia competenței stabilite de lege.

Suplimentar, la capitolul verificării legalității exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar, urmează a fi verificat faptul respectării prevederilor art. 137 CA, care stabilește că, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze: cu bună-credinţă, în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Astfel, prin prisma prevederilor Codului administrativ, instanța de judecată, analizează dacă, în procesul activității sale decizionale, materializată prin totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative, autoritatea publică a realizat puterea discreționară (acțiune/inacțiune): cu respectarea limitelor de competență și regulilor de procedură instituite de lege, cu luarea în considerare tuturor faptelor relevante și conform scopului acordat prin lege.

Respectiv, instanța de judecată nu verifică doar legalitatea unui act administrativ sau a unei activități administrative ci realizează verificarea exercitării de către autoritatea publică a întregii activități, a dreptului discreționar.

Potrivit art. 16 CA, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Deci, prin drept discreționar al autorității publice se înțelege, pe de o parte, puterea pe care o are autoritatea publică în baza legii să hotărască fie necesitatea actului însuși, fie cuprinsul lui, fie momentul alcătuirii lui, în funcție de interesul general pe care trebuie sa-l satisfacă continuu si permanent serviciul public și pe de altă parte posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Instanța de contencios administrativ constată că obiect al acțiunii în contencios administrativ înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, constituie verificarea legalității Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, cu repunerea candidatului în drepturile electorale.

În cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, la 24 octombrie 2024 prin hotărârea nr. 15 a Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, Volciuc Irina a fost înregistrată în calitate de candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024 din partea Partidului Politic „Renaștere”.

În cadrul primului tur al alegerilor Volciuc Irina a acces în turului doi care va avea loc pe data de 1 decembrie 2024

Ulterior, Serviciul de informații și securitate al Republicii Moldova, nr. E/13167, transmisă consiliului prin intermediul adresei Comisiei Electorale Centrale nr. CEC-8/6799

din 29 noiembrie 2024 și demersul de la Inspectoratul de Poliție Florești cu nr. de înregistrare 34/38-10867 din 29 noiembrie 2024, copia Ordonanței de începere a urmăririi penale prin prisma art. 181^1 alin. (1) din Codul penal.

Ca urmare, la 30 noiembrie 2024 prin hotărârea nr. 24 Consiliul a decis asupra anulării înregistrării candidatului la funcția de primar al comunei Iliciovca, pentru alegerile locale noi din 17 noiembrie 2024 din partea Partidului Politic „Renaștere", doamna Volciuc Irina.

Iar, prin hotărârea nr. 25 din 30 noiembrie 2024, Consiliul a dispus că birourile electorale ale secțiilor de votare nr. 18/36 și 18/37 vor aplica, cel târziu până la ora 23:00 a zilei de 30 noiembrie 2024, ștampila cu mențiunea „Retras" în toate buletinele de vot, în dreptul doamnei Volciuc Irina.

La 30 noiembrie 2024, avocatul Luchianciuc Nadejda, reprezentanta doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere", a depus la Comisia Electorală Centrală două contestații (cereri prealabile), înregistrate sub nr. CEC-10ALN/4 și CEC-10-ALN/5 din 30 noiembrie 2024, împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr.18/19, raionul Florești.

Prin Hotărârea nr. 3238 din 30 noiembrie 2024 Comisia Electorală Centrală a hotărât: Contestațiile (cererile prealabile) nr. CEC-10ALN/4 și CEC-10-ALN/5 din 30 noiembrie 2024, depuse de doamna Luchianciuc Nadejda, reprezentanta doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere", se resping.

Nefiind de acord cu Hotărârile Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere" a înaintat prezenta acțiune în contencios administrativ.

Instanța de contencios administrativ, prin încheiere a notificat participanții la proces despre depunerea contestației, conținutul căreia a fost adus la cunoștință părților și s-a stabilit data ședinței de examinare a acesteia, ținându-se cont de toate circumstanțele, inclusiv de timpul necesar pentru a da posibilitate celor interesați de a se prezenta.

Prin urmare, instanța nu se va expune asupra solicitării de emitere în mod de urgență a unei încheieri de informare a pârâtului privind suspendarea de drept a actelor contestate în baza prevederilor art. 101 alin.(5) din Codul Electoral și 171 alin.(5) din Codul Administrativ, or, acest fapt nu este prevăzut de lege.

Astfel, cu referire la argumentele invocate, instanța de contencios administrativ a ținut cont și de prevederile art.15 din Codul electoral care stipulează, că dreptul de a fi aleşi îl au cetăţenii Republicii Moldova cu drept de vot care întrunesc condiţiile prevăzute de prezentul cod.

Conform art. 38 alin. (3) din Constituția RM, dreptul de a fi aleşi le este garantat cetăţenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condiţiile legii.

Totodată, potrivit prevederilor art. 54 alin. (6) lit. a) Cod electoral, se interzice concurenților electorali, participanților la referendum și grupurilor de inițiativă: să ofere alegătorilor/susținătorilor bani, bunuri, inclusiv produse alimentare, băuturi alcoolice și produse din tutun, să presteze servicii ori să acorde alte foloase, inclusiv din ajutoare

umanitare sau din alte acțiuni de binefacere, în scopul determinării alegătorului/susținătorului să își exercite sau să nu își exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor;

În continuare, în ceea ce privește argumentul reclamantului conform căruia nu a cunoscut și nu a participat la procedurile administrative și nu a avut posibilitatea de a consulta dosarul administrativ și de a prezenta argumente în acest sens, acesta nu poate fi reținut ca plauzibil, deoarece potrivit legislației electorale fiecare candidat înregistrat dispune de reprezentat în cadrul consiliilor electoralele, iar pe parcursul examinării s-a permis și s-a acordat suficient timp pentru familiarizarea cu toate materialele dosarului.

Prin urmare, instanța atestă că partea reclamantă a dispus de posibilitatea reală de a cunoaște procedurile administrative organizate de către Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și de așa manifesta diligență suficientă în a se prezenta la acestea și așa expune poziția.

Cu referire la argumentul de bază al reclamantului precum că CECEC Iliciovca a adoptat hotărârea discreționar în lipsă de probe și cu încălcarea prezumției de nevinovăție, or nu este o hotărâre prin care să fi fost recunoscută vinovată, fără să existe legătură cauzală între faptrele sesizate și alegerile din com. Iliciovca, instanța îl va aprecia critic, or potrivit art. 54 alin. (7) din Codul electoral, încălcarea interdicției de corupere a alegătorilor prin oferirea de bani se constată de organul electoral competent, inclusiv cu suportul organelor de resort și celor de drept, ceea ce se probează prin materialele administrate de organul de poliție și a SIS. Astfel, Comisia a constatat că actul contestat este în conformitate cu cerințele legale aferente motivării, oferind o evaluare corespunzătoare a argumentelor aduse, ceea ce demonstrează netemeinicia susținerii formulate de contestatar cu privire la acest aspect.

În pct. 157 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 134/2016 privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova se spune: „Curtea reține, coruperea alegătorilor trebuie privită ca o gravă încălcare a principiilor alegerilor libere și democratice inclusiv a procesului echitabil și transparent al alegerilor. Asemenea încălcări creează precondiții pentru a pune la îndoială legalitatea și legitimitatea alegerilor. de asemenea, aceste încălcări pot influenta considerabil asupra rezultatelor alegerilor". (HCC nr. 134 din 13 decembrie 2016 privind confirmarea rezultatelor alegerilor și validarea mandatului de Președinte al Republicii Moldova).

Caracterul grav al fenomenului coruperii alegătorilor s-a regăsit ca apreciere a temeiniciei declarării neconstituţionalităţii unui partid politic. Respectiv, Curtea constituțională în pct. 153 al hotărârii sale nr. 10/2023 privind controlul constituţionalităţii Partidului Politic „Şor" a stabilit următoarele: Curtea conchide că finanţarea netransparentă şi ilegală a activităţii Partidului „Şor" şi coruperea alegătorilor sunt incontestabile. Aceste acţiuni sistematice, continue şi în proporţii semnificative limitează în mod substanţial procesul democratic al alegerilor şi constituie un factor descurajator nu doar pentru ceilalţi concurenţi electorali dar şi pentru alegătorii care cred sincer în valorile democratice. Curtea subliniază că participarea unui asemenea partid la procesul de formare a voinţei de stat nu este permisă într-o democraţie liberă.

Astfel, în situația în care organului electoral i-au fost notificată sesizarea Serviciul de informații și securitate al Republicii Moldova, nr. E/13167, transmisă consiliului prin intermediul adresei Comisiei Electorale Centrale nr. CEC-8/6799 din 29 noiembrie 2024 și demersul de la Inspectoratul de Poliție Florești cu nr. de înregistrare 34/38-10867 din 29 noiembrie 2024, copia Ordonanței de începere a urmăririi penale prin prisma art. 181^1 alin.

(1) din Codul penal, în lipsa altor argumente plauzibile, o abordare contrară celei contestate ar fi în contradicție cu scopul urmărit de legiuitor, precum și contrar competenței funcționale care excedă aprecierea veridicității denunțurilor respective.

Cu referire la argumentul contestatarului precum că organul de poliție și Serviciul de Securitate și Informații nu sunt subiecți de a depune contestații, iar sesizările nu pot fi încadrate prin prisma reglementărilor ce vizează contestațiile electorale instanța nu le poate reține reieșind din următoarele considerente.

Potrivit art. 28 alin. (1) pct. 1) lit. d) și h) din Codul electoral nr. 325/2022, în aria electorală Ministerul Afacerilor Interne deține următoarele atribuții suplimentare, care reprezintă obligații pozitive ale structurilor acestuia: prevenirea, contracararea și constatarea contravențiilor și a infracțiunilor în procesul electoral; acordarea de suport organelor electorale cu scopul de a asigura respectarea actelor administrative cu privire la finanțarea competitorilor electorali, precum și delegarea, după caz, a personalului calificat pentru constituirea grupurilor de lucru în acest sens.

Subsecvent, potrivit art. 37 alin. (1) lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022, „În perioada electorală, consiliul electoral de circumscripție are următoarele atribuții: f) examinează comunicările și sesizările ce țin de organizarea și desfășurarea alegerilor, depuse de autoritățile administrației publice locale, de întreprinderile, instituțiile și organizațiile implicate în procesul electoral, întreprinde măsuri pe marginea celor comunicate ori sesizate”.

Deci, în sensul normelor citate, organele de drept pot sesiza (în cadrul exercitării atribuțiilor funcționale) organele electorale în legătură cu abaterile de la cadrul legal, aceasta fiind o competență a acestora.

Prin urmare, sesizările înaintate de entitățile publice au un regim distinct de cel al contestațiilor care se depun numai de competitorii electorali și alegători conform art. 94 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022, sub incidența cărora cade orice petiție care întrunește condițiile de admisibilitate.

Astfel, pornind de la faptul că inspectoratul de poliție, ca parte componentă a organelor de drept condusă de Ministerul Afacerilor Interne, are atât dreptul, cât și obligația de a sesiza organele electorale în vederea neadmiterii încălcării cadrului normativ electoral, ale căror acte nu cad sub incidența regimului juridic al contestațiilor aplicabil competitorilor electorali, argumentul formulat de contestatar în acest sens se consideră neîntemeiat.

Cu referire la faptele de intimidare invocate de către reclamant, prin participarea la ședința CECEC Iliciovca a președintelui consiliului electoral al circumscripției electorale raionale Florești nr.18, instanța le va aprecia ca neplauzibile, or reclamantul nu a prezentat careva probe concludente în acest sens, la fel cum nu s-au prezentat probe și în susținerea celorlalte argumente legate de careva intimidări, influențări, mai ales discriminări, sau că reclamanta ar fi fost tratată cu dispreț și în mod discriminatoriu.

Instanța de contencios administrativ va reitera că normele Codului electoral indică la faptul, că în cazul constatării de către organul electoral a coruperii alegătorilor sau susţinătorilor prin oferirea de bani, bunuri, servicii ori alte foloase în vederea determinării alegătorului /susţinătorului să îşi exercite sau să nu îşi exercite drepturile electorale în cadrul alegerilor, survine sancţiunea și luând în considerare riscurile şi pericolul care-l poate produce fenomenul coruperii alegătorilor, anularea înregistrării concurentului electoral reprezintă o sancţiune proporţională.

Or, sancţiunile administrative propuse fortifică caracterul de prevenţie a faptelor prejudiciabile ce urmăresc compromiterea principiului democraţiei alegerilor.

Totodată, se diferenţiază procedurile electorale de cele contravenţionale și penale, acestea nefiind direct interdependente.

Mai mult, instanța relevă că în temeiul art. 225 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. La realizarea controlului său, instanța de judecată nu are drept sarcină de a substitui cu propria părere opinia autorității publice competente, ci de a analiza, în corespundere cu art. 225 Cod administrativ exercitarea împuternicirilor ce revin autorității la exercitarea sarcinilor impuse prin lege, de a lua în considerare toate faptele relevante, de a respecta limitele legale a dreptului discreționar, care nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Instanța reiterează că, pentru a solicita anularea unui act administrativ individual, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Având în vedere cele relatate, instanța de contencios administrativ ajunge la concluzia că argumentele invocate de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, în vederea anulării Hotărârilor Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești, nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024, nu ating nivelul minim pentru a putea fi reținute ca temei de ilegalitate sau de nulitate ale actului administrativ contestat.

În esență dreptul discreționar al autorității publice este de a permite administrației să răspundă flexibil la diferite probleme. În acest fel, autoritatea publică poate lua decizii individuale concrete în cadrul prevederilor legale, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract și circumstanțele reale a unei situații concrete. Autoritatea publică are posibilitatea, în baza dreptului discreționar, de a alege o măsură, o marjă de apreciere a propriilor considerente de oportunitate în decizia sa.

În raport cu cele stabilite, instanța de judecată concluzionează că, Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești, întemeiat a adoptat deciziile contestate, or, în acest caz, autoritatea publică și-a valorificat dreptul său exclusiv discreționar și oportunitatea emiterii actului administrativ în sensul art. 16 alin. (1), (2) și art. 137 și art. 225 ale Codului administrativ. Prin urmare, se atestă realizarea unei activități administrative corespunzătoare, fără careva încălcări esențiale care ar fi dus la admiterea acțiunii și anularea deciziei prin care s-au examinat contestațiile prin prisma realizării căii prealabile și nici anterior, la emiterea actelor administrative contestate.

În același sens, se remarcă că, proporționalitatea este un aspect al legalității activității administrației și are ca finalitate de a echilibra acțiunea administrativă și de a interzice excesul de putere la realizarea ei. Or, proporționalitatea presupune punerea în balanță de către autoritatea publică a drepturilor persoanei, a interesului public și efectuarea unei analize

între avantaje și dezavantaje în relație cu măsura oficială și scopul legitim urmărit prin ea. Potrivit art. 18 din Codul administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum şi obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

Prin urmare, prin prisma legislației pertinente speței expuse supra, instanța de contencios administrativ analizând materialele cauzei ajunge la concluzia de proporționalitate între caracterul grav al fenomenului corupției electorale, intervenția autorității publice, la caz, Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești, de emitere a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024 și drepturile electorale ale reclamantului Volciuc Irina.

În aceiași ordine de idei instanța relevă că actele administrative contestate sunt cu respectarea procedurii și în conformitate cu legislația, iar în acest caz, autoritatea publică și-a valorificat dreptul său exclusiv discreționar și oportunitatea emiterii actului administrativ în sensul art. 16 alin. (1), (2) și art. 137 și art. 225 ale Codului administrativ.

În subsidiar instanța ține să menționeze că conform art. 29 Cod administrativ orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertăţile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporţionalităţii. O măsură întreprinsă de autorităţile publice este proporţională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autorităţile publice este una rezonabilă dacă ingerinţa produsă prin ea nu este disproporţională în raport cu scopul urmărit.

Instanța, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ reţine că normele enunţate nu interzic ingerința în anumite drepturi şi libertăți recunoscute de lege, doar că orice măsură întreprinsă de autoritățile publice trebuie să fie proporțională.

În această ordine de idei, se va remarca că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că articolul 3 din Protocolul nr.1 la Convenție consacră un principiu fundamental într-un regim politic cu adevărat democratic şi are o importanță fundamentală în sistemul Convenției. Or, chiar și drepturile garantate de articolul 3 nu sunt absolute. Există loc de „limitări implicite”, iar statele contractante trebuie să dispună de o marjă largă de apreciere în această materie (Labita v. Italia [MC], 6 aprilie 2000, § 201; Vito Sante Santoro v. Italia, 1 iulie 2004, § 54).

Astfel, dacă dreptul de a candida nu este absolut, limitările implicite care pot face obiectul său nu trebuie să-l reducă până aduc atingere esenței sale şi nici să-l priveze de efectivitatea sa. Astfel de limitări trebuie să fie conforme cu statul de drept şi să fie însoțite de suficiente garanții pentru a evita arbitrariul (Ofensiva Tinerilor v. România, 15 decembrie 2015, § 52). De asemenea, limitarea trebuie să urmărească realizarea unui scop legitim și să utilizeze mijloace care nu sunt disproporționate (Kalda v. Estonia (nr. 2), 6 decembrie 2022, § 40).

Așa cum prevede articolul 54 alin. (2) din Constituţie, exercițiul drepturilor şi al libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege. Principiul legalității presupune îndeplinirea standardului calității prevederilor legale aplicabile (a se vedea HCC nr. 9 din 11 aprilie 2023, § 66).

Astfel, din cele constatate în ședința de judecată, prin prisma normelor sus expuse, instanța conchide că argumentele invocate de către reprezentantul reclamantei în susținerea pretențiilor sunt declarative urmînd a fi respinse, or, prin prisma normelor ce reglementează

raportul juridic litigios, raportat la materialele cauzei rezultă că actele administrative contestate sunt legale, iar argumentele invocate nu sunt de natură să ducă la anularea acestora.

În conformitate cu prevederile art. 90 – 98; 101 Cod electoral; art. 189; 206; 208; 224; 225; 232 Cod administrative, instanța de contencios administrativ

HOTĂRĂŞTE:

Se respinge, ca fiind neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Luchianciuc Nadejda, în interesele doamnei Volciuc Irina, candidat la funcția de primar al comunei Iliciovca, din partea Partidului Politic „Renaștere” împotriva Consiliului electoral al circumscripției electorale comunale Iliciovca nr. 18/19, raionul Florești și Comisia Electorală Centrală, privind anularea Procesului verbal nr. 17 și a hotărârilor nr. 24 și 25 din 30 noiembrie 2024.

Hotărîrea este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă poate fi atacată la Curtea de Apel Bălți în termen de 3 zile, dar nu mai târziu de ziua alegerilor, prin intermediul Judecătoriei Soroca, sediul Central.

Preşedinte de şedinţă,
Judecător **Botnaru Cristina**